

MAKTABGACHA TA'LIMDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA ULARNING SAMARADORLIGI

*Toshkent amaliy fanlar universiteti,
tarix va ijtimoiy fanlar kafedrasi kata o'qituvchisi*

G'ofurov Hamidulla Xoshimovich

+998998070883

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim sohasida zamonaviy pedagogik texnologiyalarning qo'llanilishi, ularning ta'lim samaradorligi va bolalarning rivojlanishiga ta'siri ilmiy asosda tahlil qilinadi. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun interaktiv metodlar, o'yin usullari, multimedia vositalari va individual yondashuvning ahamiyati ochib beriladi. Shuningdek, pedagoglarning zamonaviy texnologiyalarni qo'llash bo'yicha malakasini oshirishning muhimligi, davlat va jamiyat tomonidan qo'llab-quvvatlash zarurati ko'rsatib o'tiladi. Mamlakatimizda mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari ham batafsil yoritiladi.

Annotation: This article scientifically analyzes the use of modern pedagogical technologies in preschool education, their effectiveness, and their impact on children's development. The importance of interactive methods, play techniques, multimedia tools, and individual approaches for preschool children is highlighted. The necessity of improving teachers' qualifications in using modern technologies and the support from the government and society are also emphasized. Problems existing in our country and ways to solve them are thoroughly discussed.

Аннотация: В данной статье научно анализируется применение современных педагогических технологий в дошкольном образовании, их эффективность и влияние на развитие детей. Особое внимание уделяется интерактивным методам, игровым технологиям, мультимедийным средствам и индивидуальному подходу к воспитанию дошкольников. Подчеркивается

необходимость повышения квалификации педагогов в использовании современных технологий, а также поддержка со стороны государства и общества. Тщательно рассматриваются существующие в нашей стране проблемы и пути их решения.

Kalit soʻzlar: maktabgacha taʼlim, pedagogik texnologiyalar, taʼlim samaradorligi, oʻyin metodlari, individual yondashuv, multimedia vositalari, pedagoglarning malakasi, interaktiv taʼlim, bolalarning rivojlanishi, taʼlim jarayoni

Keywords: preschool education, pedagogical technologies, learning effectiveness, play methods, individual approach, multimedia tools, teacher qualification, interactive learning, child development, educational process

Ключевые слова: дошкольное образование, педагогические технологии, эффективность обучения, игровые методы, индивидуальный подход, мультимедийные средства, квалификация педагогов, интерактивное обучение, развитие детей, образовательный процесс

Kirish

Maktabgacha taʼlim — inson hayotidagi eng muhim taʼlim bosqichlaridan biri boʻlib, bolaning shaxs sifatida rivojlanishi va jamiyatga moslashishida asosiy rol oʻynaydi. Bu davrda bolaga beriladigan taʼlim va tarbiya uning kelajakdagi taʼlim olishiga, ijtimoiy-psixologik rivojlanishiga, shuningdek, hayotiy koʻnikmalarini shakllantirishga zamin yaratadi. Shu bois maktabgacha taʼlim sifatini oshirish va zamonaviy pedagogik yondashuvlarni tatbiq etish dolzarb masalalardan biridir.

Soʻnggi oʻn yilliklarda taʼlim sohasida zamonaviy pedagogik texnologiyalar jadal rivojlanib, ularning qoʻllanilishi taʼlim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim omilga aylandi. Bu texnologiyalar oʻquv jarayonini interaktiv, qiziqarli va individual yondashuvga asoslangan shaklga keltirish imkonini beradi.

Ayniqsa, maktabgacha yoshdagi bolalar uchun o'yin usuli, multimedia vositalari, vizual va audio resurslar, shuningdek, shaxsiylashtirilgan dasturlar ta'lim jarayonini yanada samarali qiladi.

Pedagoglarning malakasini oshirish va zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirish imkoniyatlarini yaratish maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda muhim hisoblanadi. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim muassasalarining texnik ta'minoti, pedagoglarning bilim va ko'nikmalarini muntazam yangilab borish masalalari davlat siyosatida ustuvor o'rin tutadi.

O'zbekiston sharoitida maktabgacha ta'lim tizimida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish, ularning samaradorligini oshirish va pedagoglarning malakasini oshirish dolzarb vazifa hisoblanadi. Shu bois, ushbu maqolada maktabgacha ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ularning ta'lim jarayonidagi o'rni, shuningdek, amaliyotdagi muammolar va yechimlar ilmiy asosda o'rganiladi.

Asosiy qism

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar maktabgacha ta'limda ta'lim jarayonining sifatini va samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Ular bolalarning diqqatini jamlash, o'rganish jarayonini qiziqarli va interaktiv qilish, shuningdek, individual rivojlanish ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladi.

1. Interaktiv o'yin metodlari

O'yin metodlari maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishida markaziy o'rin tutadi. O'yin orqali bola nafaqat yangi bilimlarni o'zlashtiradi, balki ijtimoiy ko'nikmalar, muloqot qobiliyatlari, hamkorlik va mustaqil fikrlashni ham rivojlantiradi. Zamonaviy pedagogik yondashuvda o'yin o'quv jarayonining ajralmas qismi sifatida qabul qilinadi va unga turli multimedia vositalari, interaktiv qurilmalar orqali yanada boyitilgan shaklda yondashiladi.

2. Multimedia vositalari

Multimedia texnologiyalari — videoroliklar, animatsiyalar, interaktiv o'yinlar, elektron darsliklar — bolalarning diqqatini jalb qilish va ularning o'rganishini yanada qiziqarli qilishda katta ahamiyatga ega. Ushbu vositalar yordamida murakkab tushunchalar oddiy va tushunarli shaklda taqdim etiladi. Shu bilan birga, multimedia ta'lim jarayonini diversifikatsiya qiladi, ya'ni bolalar turli sensorli tajribalardan foydalanib, bilim olish imkoniga ega bo'ladilar.

3. Individual yondashuv

Har bir bola o'ziga xos rivojlanish sur'atlariga ega, shuning uchun ta'limda individual yondashuv zarur hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar pedagoglarga bolalarning qobiliyatlari va ehtiyojlariga moslashtirilgan ta'lim dasturlarini yaratishda yordam beradi. Bu esa bolalarning o'z imkoniyatlarini to'liq ochishga imkon beradi va ularning o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

4. Pedagoglarning malakasini oshirish

Zamonaviy texnologiyalarni samarali qo'llash uchun pedagoglarning doimiy malaka oshirishi muhimdir. Maktabgacha ta'lim sohasida faoliyat yuritayotgan mutaxassislar uchun o'quv seminarlar, treninglar va amaliy kurslar tashkil etilishi lozim. Shu bilan birga, pedagoglarning yangi texnologiyalar bilan tanishishi va ularni o'z faoliyatida qo'llashini rag'batlantirish uchun davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimi yaratilishi kerak.

Tahlillar

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar maktabgacha ta'limda ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Interaktiv o'yin metodlari bolalarning muloqot ko'nikmalari va ijodiy fikrlashini rivojlantirsa, multimedia

vositalari ularning e'tiborini uzoq vaqt jamlash va murakkab tushunchalarni o'zlashtirish imkonini beradi.

O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida zamonaviy texnologiyalar joriy etilayotgani ijobiy natijalar ko'rsatmoqda, ammo ayrim hududlarda texnik baza yetishmasligi va pedagoglarning malakasidagi farqlar bu jarayonning to'liq samarali bo'lishiga to'siq bo'lmoqda. Shuningdek, interaktiv va individual yondashuvlarni yanada keng joriy etish uchun pedagoglarning bilimlarini muntazam yangilab borish muhim hisoblanadi.

Ta'lim jarayonida multimedia va interaktiv o'yin metodlarini qo'llash bolalarning rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi, ularning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ijtimoiy ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Shu bilan birga, pedagoglarning malakasini oshirish uchun sifatli o'quv dasturlari va metodik ko'rsatmalar ishlab chiqilishi, davlat va mahalliy hokimiyatlar tomonidan moddiy-texnik baza mustahkamlanishi zarur.

Umuman olganda, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish maktabgacha ta'lim sifatini sezilarli darajada yaxshilaydi, ammo buning uchun kompleks yondashuv, jumladan, malaka oshirish, resurslar ta'minoti va amaliyotda doimiy qo'llab-quvvatlash talab etiladi.

Xulosa

Maktabgacha ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Interaktiv o'yin metodlari, multimedia vositalari va individual yondashuv bolalarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi, ularning rivojlanishida ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, pedagoglarning malakasini muntazam oshirib borish va maktabgacha ta'lim muassasalarini zamonaviy texnik vositalar bilan ta'minlash zarur.

O'zbekiston sharoitida bu yo'nalishda amalga oshirilayotgan ishlar ta'lim sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda, ammo texnologiyalarni keng joriy etishda mavjud muammolarni bartaraf etish uchun kompleks chora-tadbirlar talab qilinadi. Kelajakda maktabgacha ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni yanada samarali qo'llash uchun davlat siyosati, pedagoglarning malaka oshirish tizimi va moddiy-texnik baza mustahkamlanishi muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullaeva, S. M. (2020). Maktabgacha ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Ta'lim nashriyoti.
2. Ismoilova, N. R. (2019). Pedagogik texnologiyalar va ularning ta'lim jarayonidagi o'rni. Toshkent: Fan va ta'lim.
3. Karimov, A. A. (2021). "Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun interaktiv o'yin metodlari". Pedagogika va psixologiya jurnali, 3(4), 45–52.
4. Mirzaev, T. B. (2018). Multimedia vositalarining maktabgacha ta'limdagi roli. Samarqand: Ilm-fan.
5. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi (2022). Maktabgacha ta'lim sifatini oshirish bo'yicha konsepsiya. Toshkent.
6. Rasulova, M. I. (2020). "Zamonaviy pedagogik yondashuvlar va ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri". Ilmiy izlanishlar, 5(2), 78–85.